Nájsť znalca

Chorvátsko

I. Zoznamy a registre znalcov

Na základe svojich odborných poznatkov poskytujú súdom poverení znalci súdu v prípade potreby službu odborného posudku s cieľom zistiť skutočnosti alebo objasniť skutočnosti zistené v priebehu konania.

Krajské a obchodné súdy vedú zoznam znalcov, ktorí môžu byť poverení súdmi, ako aj zoznam právnických osôb, inštitútov, inštitúcií a štátnych orgánov, ktoré sú oprávnené vykonávať činnosť znalca (ďalej len „zoznam právnických osôb“). Zoznamy sú zverejnené na webových sídlach súdov.

Ministerstvo spravodlivosti vedie jedinečný elektronický zoznam znalcov, ktorí môžu byť poverení súdmi a ktorí sú zoradení podľa špecializácie, a zoznam právnických osôb pre celé územie Chorvátskej republiky a zoznamy zverejňuje na svojom webovom sídle.

Postup zápisu znalcov do zoznamu začína žiadosťou predloženou predsedovi krajského alebo obchodného súdu, do ktorého právomoci patrí bydlisko uchádzača alebo sídlo právnickej osoby. Štátni príslušníci členských štátov Európskej únie a štátni príslušníci signatárskych štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore, ktorí nemajú trvalé bydlisko v Chorvátskej republike, podajú žiadosť o zápis na krajský súd v Záhrebe alebo na obchodný súd v Záhrebe.

Ak uchádzač o zápis do zoznamu spĺňa požiadavky, predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu pošle uchádzača na preskúšanie jeho znalosti štruktúry súdnej a právnej terminológie a terminológie štátnej správy ešte pred rozhodnutím o jeho zápise, do zoznamu znalcov. Preskúšanie vykonávajú výbory na hodnotenie znalostí krajských súdov, ktoré majú predsedu a dvoch členov z radov sudcov daného súdu. Uchádzač o zamestnanie na plný úväzok, ktorý má diplom z odboru právo, nemusí skúšku absolvovať. Predseda príslušného súdu odporučí uchádzača o zápis, ktorý úspešne vykonal skúšku, na odbornú prípravu v rámci profesijnej komory súdnych znalcov. (Forenzný špecialista s platným pracovným povolením, ako aj zamestnanci, ktorí vykonávajú expertízu v rámci inštitútov, inštitúcií a vládnych orgánov, nie sú však povinní absolvovať odbornú prípravu v oblastiach, v ktorých majú tieto inštitúty, inštitúcie a vládne orgány povolenie na výkon expertízy).

Po ukončení odbornej prípravy a preukázaní oprávnenosti na zápis do zoznamu znalcov, alebo pri naplnení podmienok výkonu súdnej expertízy, prijme predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu vo veci žiadosti rozhodnutie.

Súdom poverení znalci alebo právnické osoby musia byť poistení počas celého trvania výkonu expertízy. Potvrdenie o uzatvorenom poistení zodpovednosti za škodu je potrebné predložiť predsedovi príslušného krajského alebo obchodného súdu pred zápisom do zoznamu a každý nasledujúci rok počas obdobia, na ktoré bol znalec zapísaný do zoznamu alebo schválený.

Znalci sú do zoznamu zapísaní na obdobie štyroch rokov. Právnická osoba, inštitút, inštitúcia alebo vládny orgán je oprávnený vykonávať súdno znaleckú činnosť štyri roky.

Poverený znalec skladá prísahu do rúk predsedu súdu, ktorý ho vymenoval za registrovaného znalca.

Po uplynutí obdobia, na ktoré bol znalec do zoznamu zapísaný, môže byť do zoznamu zapísaný opakovane na obdobie štyroch rokov a právnická osoba, inštitút, inštitúcia alebo štátny orgán môže byť opakovane schválený na výkon súdnej expertízy. Žiadosť o opakovaný zápis alebo schválenie musí byť predložená najneskôr 30 dní pred koncom trvania súčasného obdobia, na ktoré je znalec do zoznamu zapísaný.

Predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu (dočasne) vyškrtne znalca z registra:

ak o to znalec požiada,

ak znalec zmení bydlisko, ak je stanovené, že podmienky na zápis neboli splnené, alebo že podmienky na zápis už nie je možné považovať za splnené,

ak bol znalec na základe konečného rozhodnutia príslušného orgánu vyhlásený za nespôsobilého na výkon činnosti v oblasti, vo vzťahu ku ktorej bol do zoznamu zapísaný,

ak bol znalec právoplatným rozsudkom zbavený právnej spôsobilosti,

ak bol znalec odsúdený za trestný čin, čo je prekážkou prijatia do verejnej služby,

ak znalec svoju činnosť vykonáva v zlej viere alebo nedbanlivo,

ak znalec v rámci stanovenej lehoty nepredloží potvrdenie o uzatvorení zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu vo vzťahu k výkonu činnosti registrovaného znalca,

ak znalec nedodržiava ustanovenia týkajúce sa mlčanlivosti o všetkom, čo sa v priebehu výkonu expertízy dozvedel.

Predseda príslušného krajského alebo obchodného súdu vyškrtne znalca zo zoznamu natrvalo, ak znalec vykonáva činnosť súdom povereného znalca aj po tom, čo sa nariadenie o dočasnom pozastavení alebo zákaze výkonu jeho činnosti stalo vykonateľným.

Znalci, alebo právnické osoby, ktoré sú oprávnené vykonávať činnosť súdom povereného znalca, sú povinní bezodkladne oznámiť akúkoľvek zmenu svojich údajov súdu, ktorý ich poveril alebo ich zaradil do zoznamu. Súd je povinný bezodkladne vykonať tieto zmeny v zoznamoch, v ktorých sú znalci alebo právnické osoby, ktoré môžu súdy poveriť, zapísané.

II. Odbornosť znalcov

Vyhláška o súdom poverených znalcoch („Úradný vestník“ 38/14, 123/15, 29/16 oprava a 61/19) stanovuje podmienky a postup poverenia súdom poverených znalcov, ich práva a povinnosti.

Činnosť súdom povereného znalca môže vykonávať osoba, ktorá spĺňa tieto požiadavky:

1. je občanom Chorvátskej republiky, štátnym príslušníkom niektorého členského štátu Európskej únie alebo štátnym príslušníkom štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore;
2. je schopná vykonávať činnosť súdom povereného znalca;
3. po ukončení patričného štúdia alebo školy pracovala v danej profesijnej oblasti, a to:

aspoň 8 rokov – ak absolvovala vysokoškolské štúdium druhého stupňa alebo špecializované doktorandské štúdium;

aspoň 10 rokov – ak absolvovala príslušné vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo vysokoškolské odborné štúdium prvého stupňa;

aspoň 12 rokov – ak ukončila patričné stredoškolské vzdelanie, pričom neabsolvovala vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo vysokoškolské odborné štúdium prvého stupňa alebo vysokoškolské štúdium druhého stupňa alebo špecializované doktorandské štúdium;

4. úspešne preukázala znalosť štruktúry súdnej a právnej terminológie a terminológie štátnej správy;

5. úspešne absolvovala odbornú prípravu určenú príslušnou profesijnou komorou;
6. má uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu vo vzťahu k výkonu činnosti súdom povereného znalca;
7. získala príslušné tituly v rámci svojej špecializácie;
8. neexistujú prekážky, ktoré by bránili vstupu tejto osoby do verejnej služby.
Odborná príprava nemôže trvať dlhšie ako jeden rok. Profesijné komory sú povinné určiť inštruktorov odbornej prípravy. Registrovaný znalec môže byť inštruktorom, ak vykonáva činnosť súdom povereného znalca aspoň 5 rokov. Zoznam inštruktorov je odovzdaný krajským a obchodným súdom. Schopnosť uchádzača (ktorý bol odporučený na odbornú prípravu) vykonávať činnosť súdom povereného znalca je stanovená na základe správy o odbornej príprave, ktorú uchádzač absolvoval. V lehote jeden mesiac od ukončenia odbornej prípravy je príslušná profesijná komora povinná vypracovať písomné stanovisko o úspešnosti prípravy uchádzača a o jeho spôsobilosti vykonávať činnosť súdom povereného znalca. Profesijná komora vypracuje toto stanovisko na základe správy od inštruktora odbornej prípravy. Príslušná profesijná komora je povinná odovzdať túto správu predsedovi príslušného krajského alebo obchodného súdu.
Špecializovaní lekári spĺňajú požiadavky na zápis do zoznamu po úspešnom absolvovaní odbornej skúšky.
Právnické osoby sú oprávnené poskytovať súdnu expertízu:
ak sú registrované v rámci svojej špecializácie pre konkrétnu oblasť;
ak sú ich zamestnanci zapísaní v zozname znalcov pre oblasť, pre ktorú sa žiada schválenie;
ak majú uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu vo vzťahu k poskytovaniu súdnej expertízy;

III. Odmeňovanie znalcov

V rámci súdnych konaní sú znalci prednostne vyberaní zo zoznamu registrovaných znalcov.
Súdom poverení znalci majú nárok na odmenu a náhradu materiálnych nákladov. Výšku odmeny individuálne stanovuje súd podľa cenníka náhrady materiálnych nákladov a odmien súdom poverených znalcov. Spomínaný cenník je neoddeliteľnou súčasťou súboru pravidiel týkajúcich sa súdom poverených znalcov.
Odmena a náhrada nákladov za výkon expertízy sú súdom poverenému znalcovi uhradené po jej ukončení.

IV. Zodpovednosť znalcov

Súdom poverený znalec alebo právnická osoba musia byť poistení počas celého trvania výkonu expertízy. Minimálna výška poistného krytia vo vzťahu k výkonu súdnej expertízy je 200 000,00 HRK (približne 26 807,50 EUR) pre fyzické osoby a 500 000,00 HRK (približne 67 018,74 EUR) pre právnické osoby. Občan členského štátu EÚ alebo štátu, ktorý je stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, môže byť poistený vo vzťahu k výkonu činnosti znalca v jeho domovskej krajine.

V. Doplňujúce informácie o znaleckej činnosti

Poverenie znalca upravuje procesné právo, t. j. Občiansky súdny poriadok a Trestný poriadok.

VI. Ustanovenie znalcov

Znalci poverení súdom na žiadosť účastníka konania alebo *ex officio* v rámci konkrétneho súdneho konania, ak je potrebné predložiť znalecký posudok na preukázanie alebo objasnenie požadovaných skutočností.

VI.1. Znalecký posudok

Podoba zistení a stanovísk súdom povereného znalca nie je stanovená. Súd určí, či znalec prednesie svoje zistenia a stanovisko iba ústne na pojednávaní alebo ich predloží v písomnej podobe pred pojednávaním. Súd písomne stanoví lehotu na predloženie zistení a stanovísk, ktorá nepresiahne 60 dní. Znalec musí vždy uviesť svoje stanovisko. Súd poskytne zistenia a stanovisko v písomnej podobe účastníkom konania najneskôr 15 dní pred pojednávaním, na ktorom majú byť zistenia prediskutované.

VI.2. Súdne pojednávanie

V priebehu pojednávania môže súd vzniesť otázky týkajúce sa zistení znalca.

*Informácie, ktoré sú tu uvedené, boli zhromaždené počas projektu Vyhľadávanie znalcov (*Find an Expert) od kontaktov podľa krajín vybraných Európskym inštitútom expertízy a znalcov EEEI.

Posledná aktualizácia: 10/09/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.